

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 2095/24
24.5.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Гордане Тошић, председника већа, Милице Аксентијевић и Драгице Савелић Николић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Гаврило Рајевић, адвокат из Београда, ул. Далматинска бр. 72 локал 2, против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ул. Косовска бр. 31, ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о жалби тужене, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 2989/23 од 22.1.2024. године, у седници већа одржаној дана 24.5.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 2989/23 од 22.1.2024. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2989/23 од 22.1.2024. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништена су као незаконито решење Републике Србије МУП-а Управе за заједничке послове 04 број 118-742/2002 од 22.3.2002. године и решење Републике Србије МУП-а, Ресора јавне безбедности 01/1 број 1832/2002 од 12.4.2002. године. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоца врати на рад. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка, исплати износ од 407.250,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршење, до исплате.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног

стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је нашао је жалба тужене неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити друге битне повреде одредаба парничног поступка, на које се указује у жалби.

Према чињеничном стању, утврђеном у поступку пред првостепеним судом, решењем тужене 04 бр. 118-742/2002 од 22.3.2002. године тужиоцу је престао радни однос код тужене са 22.3.2002. године на основу члана 45 Закона о унутрашњим пословима у вези са чланом 34 став 1 тачка 2 истог Закона, из разлога што се против тужиоца води кривични поступак за кривична дела за која се гони по службеној дужности. Против наведеног решења тужилац је изјавио приговор који је решењем тужене 01/1 број 1832/2002 од 12.4.2002. године одбијен као неоснован. Кривични поступак који се водио пред Општинским судом у Краљеву К број 70/01 против тужиоца због кривичног дела лака телесна повреда из члана 54 став 2 у вези става 1 Кривичног законика РС обустављен је услед одустанка државног тужиоца од даљег кривичног гоњења и оптужења. Тужена није предложила извођење доказа на околност да су се у радњама тужиоца стекла обележја повреде радне обавезе и дужности из члана 50 Закона о унутрашњим пословима и члана 59 став 1 Закона о радним односима у државним органима.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца основан. Ово из разлога што је кривични поступак који се водио против тужиоца окончан услед одустанка државног тужиоца од кривичног гоњења за кривично дело које му је стављено на терет, услед чега примена отказног разлога у решењима тужене није оправдана. Разлог за отказ уговора о раду прописан чланом 45 Закона о унутрашњим пословима представља факултативни основ, али не и обавезу за доношење одлуке о престанку радног односа када се против радника Министарства унутрашњих послова покреће кривични поступак за кривично дело које се гони по службеној дужности, што значи да надлежни орган о томе одлучује по дискреционом праву, по свом нахођењу. Могућност престанка радног односа запосленом код тужене за кога постоји основана сумња да је извршио кривично дело које се гони по службеној дужности представља средство које послодавац, односно надлежни орган тужене може користити искључиво ради заштите интереса саме службе ценећи околности сваког конкретног случаја. Ово нарочито јер Закон о унутрашњим пословима није уредио питање правног дејства ослобађајуће кривичне пресуде, односно одустанка од кривичног гоњења на радио-правни статус тог запосленог. Остављањем оспорених решења на снази не би била постигнута правична равнотежа између постизања циља заштите јавног интереса са једне стране и заштите тужиоцевог права на рад са друге стране. Овај став заузео је и Уставни суд Републике Србије у својим одлукама Уж 737/08 од 19.01.2011. године и Уж 1757/2009 од 27.09.2012. године, а Европски суд за људска права у Стразбуру је прихватио такво

становиште, налазећи да одредба члана 45 Закона о унутрашњим пословима на основу које је тужилац био отпуштен не задовољава захтеве предвидљивости због чега отпуштање није у складу са чланом 6 Европске конвенције о људским правима и слободама. Имајући у виду наведено, првостепени суд је донео одлуку као у ставу првом изреке пресуде. Одлучујући о тужбеном захтеву тужиоца за враћање на рад, првостепени суд је закључио да је исти основан, јер је реституција логична последица поништаја одлуке о отказу.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право и за своју одлуку је дао јасне и довољне разлоге, које прихвата и другостепени суд.

Одредбом члана 34. став 1. тачка 2. Закона о унутрашњим пословима ("Сл. гласник РС", бр. 44/91...106/03), који се примењивао у време доношења оспореног решења прописано је да се у радни однос у Министарство унутрашњих послова на радно место овлашћеног службеног лица и радника на одређеним дужностима може примити лице које, поред законом утврђених услова за пријем на рад у државне органе, испуњава и следеће посебне услове: да се против њега не води кривични поступак за кривична дела која се гоне по службеној дужности и да му правоснажном пресудом није изречена мера забране вршења позива, делатности или дужности, док таква забрана траје.

Одредбом члана 45 Закона о унутрашњим пословима, прописано је да раднику Министарства унутрашњих послова престаје радни однос ако је правоснажном пресудом осуђен за кривична дела из члана 34. став 1. тачка 1. овог закона, а може му престати радни однос и ако престане да испуњава, односно ако се накнадно утврди да није испуњавао неки од услова за пријем на рад у државне органе и услов из члана 34. став 1. тачка 2. овог закона.

Код утврђених чињеница да је решењем од 22.3.2002. године тужиоцу престао радни однос код тужене на основу члана 45 Закона о унутрашњим пословима у вези са чланом 34 став 1 тачка 2 истог закона, из разлога што се против тужиоца води кривични поступак за кривична дела за која се гони по службеној дужности, те чињенице да је кривични поступак против тужиоца обустављен услед одустанка државног тужиоца од даљег кривичног гоњења и оптужења, правилно је првостепени суд закључио да су у конкретном случају испуњени услови за поништај решења о отказу уговора о раду имајући у виду да тужилац није осуђен за кривично дело које му је стављено на терет (лака телесна повреда из члана 54 став 2 у вези става 1 Кривичног законика). Наведено имајући у виду да одредба члана 45 Закона о министарству унутрашњих послова даје могућност, али не и обавезу за доношење одлуке о престанку радног односа када се против радника Министарства унутрашњих послова покреће кривични поступак за кривично дело које се гони по службеној дужности. О томе се изјаснио и Уставни суд РС одлукама Уж 737/08 од 19.1.2011. године и Уж.бр. 1757/2009 од 27.9.2012. године, а Европски суд за људска права у Стразбуру је прихватио такво становиште, како то правилно закључује и првостепени суд, налазећи да одредба члана 45 Закона о министарству унутрашњих послова, а на основу које је тужиоцу престао радни однос не задовољава захтеве предвидљивости због чега оспорено решење о

отказу уговора о раду није у складу са чланом 6 Европске конвенције о људским правима и слободама. Имајући то у виду, нису од утицаја на другачију одлуку наводи жалбе тужене да је био испуњен разлог за престанак радног односа тужиоца без обзира на то што је касније против тужиоца кривични поступак обустављен.

Како се ни осталим наводима жалбе тужене не доводе у сумњу правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања и правилност примењеног материјалног права, првостепена пресуда је потврђена у ставу првом изреке којим је поништено решење о престанку радног односа и ставу другом изреке којим је обавезана тужена да тужиоца врати на рад, у ком делу је одлука донета правилном применом члана 108. став 1. Закона о раду (“Службени гласник РС” бр.70/01 и 73/01) .

Потврђено је решење о трошковима парничног поступка, садржано у ставу трећем изреке побијане пресуде, јер је донето правилном применом одредаба чланова 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, као и чланова 277. став 1. и 324. став 1. Закона о облигационим односима, и одговара исходу спора и постигнутом успеху тужиоца.

Из наведених разлога, на основу одредаба чланова 390. и 165. став 1. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је одлучио као у изреци ове пресуде.

**Председник већа – судија
Гордана Тошић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**